

Bespreking programmabegroting

We buigen ons vandaag over de programmabegroting voor 2020 en daarna.

Een begroting waar we bij de bespreking van de PPN al wisten dat we gezien het financiële landschap keuzes moesten maken om hem sluitend te krijgen. De PPN is niet sluitend aangenomen, vanuit de verwachting dat de tekorten in het Sociaal Domein vanuit het Rijk nog aangevuld zouden worden.

Na vaststelling van de PPN is inderdaad gebleken dat het Rijk extra middelen voor de gemeente heeft ingezet voor het sociaal domein. Helaas lieten andere rijksbijdragen een negatief beeld zien vanuit de mei-circulaire en zijn er nog andere financiële tegenvallers. Er was dus een forse opgave voor het vaststellen van een sluitende meerjaren programma begroting. En de wereld staat niet stil. Na de vaststelling door het college bleken er weer financiële verschuivingen. Deze zijn nog niet opgenomen in deze begroting. Ik bedoel hier nadrukkelijk een positief effect van de septembercirculaire en een overschot op de bedrijfsvoering. Hier tegenover staat echter weer een forse overschrijding op het sociaal domein.

Al met al een onrustige financiële situatie. De gemeente Steenwijkerland zit daar in, net als alle andere gemeenten van Nederland. De trap-op trap-af systematiek lijkt niet meer te passen bij de huidige werkelijkheid en de financiële bijdrage van het Rijk en de taakuitbreidingen van de gemeenten zijn niet meer met elkaar in balans. Reden voor het Rijk om met een unaniem aangenomen motie de komende maanden op zoek te gaan naar een betere, financieel stabielere situatie voor de gemeenten. En reden voor de burgemeesters uit heel Overijssel om samen met de Vereniging Nederlandse Gemeenten hier gezamenlijk bij het Rijk om meer geld te vragen.

Op dit moment moeten we het doen met de huidige systematiek. En met de huidige over- en onderschrijdingen. En dan kom je voor lastige keuzes te staan. Welk Steenwijkerland willen wij zijn? Welke voorzieningen, welke dienstverlening en welke projecten vinden wij van belang. En.. hoe gaan we dat betalen?

Voor de VVD-fractie is het o.a. belangrijk dat in onze gemeenten goede zorg voor jong en oud geleverd kan worden. Maar dat betekent voor ons ook dat we goede grip op de kosten van deze zorg moeten hebben. Daarom drongen wij afgelopen jaar sterk aan op een Plan van Aanpak voor beheersing kosten Jeugdzorg. Nu er wederom, net als landelijk, een stijging van de kosten in het Sociaal Domein is, verwachten wij van het college hier een goede analyse en een idem dito beheersplan op.

De VVD-fractie vindt het ook belangrijk dat iedereen zoveel mogelijk meedoet en vindt de uitvoering van de participatiewet belangrijk. We zijn dan ook afgelopen jaar kritisch geweest op de uitvoering van de IGSD en een goede samenwerking met de ondernemers in Steenwijkerland. Onze fractie is van mening dat mensen die echt niet kunnen werken een vangnet verdienen. Mensen die hun baan kwijtraken, verdienen een tijdelijke steun in de rug om snel weer aan de slag te komen. Wij vinden dat we voor het ontvangen van een uitkering een tegenprestatie mogen verwachten. Wie bijstand krijgt en de sollicitatieplicht niet naleeft of geen tegenprestatie verricht, verliest zijn uitkering. Uit deze begroting blijkt nu dat deze tegenprestatie uit de doelstellingen van het college is gehaald. Dit heeft ons verbaasd en we zijn erg benieuwd naar de motivatie van het college.

Om zoveel mogelijk mensen te kunnen helpen met werk hebben we banen nodig. Landelijk gezien zijn er meer vacatures dan werkzame bevolking om de vacatures in te vullen. In het Noord-Oosten van Nederland is dit niet het geval en ook Steenwijkerland heeft nog niet een breed, divers aanbod van werk. Het college zet ook in op het binnenhalen van nieuwe bedrijven en op faciliteren van onze huidige ondernemers om o.a. de arbeidsmarkt positief te ontwikkelen. De toeristische sector blijft een belangrijke werkgever in ons gebied. De directe werkgelegenheid is 15% , maar de indirecte

werkgelegenheid is wellicht net zo groot. Hiermee is Toerisme een belangrijke branche voor onze werkgelegenheid en economie. Het college benoemt dit niet voor niets als speerpunt. Maar tegelijkertijd ook om te zorgen dat er wel een goede balans blijft met de leefbaarheid in ons gebied, vandaar ook een heel plan om o.a. die leefbaarheid te kunnen borgen. De aankoop op de Deukten om de Kerkweg te ontlasten is een mooi voorbeeld hiervan.

Samengevat: het financiële landschap is lastig; het college zal voortdurend afwegingen en inschattingen moeten maken.

Het college heeft door herprioritering gelukkig al 2 miljoen weten te bezuinigen. Met de voorliggende begroting heeft het college de keuze gemaakt om geen rigoureuze maatregelen te nemen, waarbij de basisvoorzieningen en dienstverlening voor Steenwijkerland geraakt zouden worden. Je komt dan in discussies of bv heel Steenwijkerland mee moet betalen aan een in financieel zwaar weer verkerend zwembad in Vollenhove. Is bijvoorbeeld een bibliotheek anno 2020 nog noodzakelijk? Er zijn nog wel meer voorbeelden te vinden van discussies over zaken, waarvan het college nu vindt dat die voor Steenwijkerland nog onaangetaast moeten blijven.

Wij begrijpen en respecteren de huidige keuzes van het college. Echter, en laten we de roze olifant in de kamer maar benoemen, de VVD is mede-ondertekenaar van het coalitieakkoord en daar staan financiële uitgangspunten in die voor ons zwaar wegen. En we zijn dan ook van mening dat deze financiële uitgangspunten leidend moeten zijn, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om die los te laten.

En mochten we nu als enige partij de begroting opstellen en zelfstandig keuzes maken voor deze begroting, dan had die begroting er waarschijnlijk anders uitgezien. Zonder lastenverzwaring voor de inwoners. Maar wellicht andere keuzes die weerstand hadden kunnen oproepen. Maar zo is de werkelijkheid niet in ons land. In een coalitie maken we met elkaar keuzes. En we respecteren de conclusie van het college dat we nu niet willen snijden in zaken die wij als basis achten voor onze gemeente. We zien echter ook mogelijkheden van financiële positieve effecten in zaken als bedrijfsvoering, temporisatie projecten als effect van stikstofdepositie etc.

Hiermee accepteren we de lastenverzwaring in 2020. Met pijn in het hart. Echter, alleen voor 2020. En niet voor de jaren erna.

Ook niet als een stelpost met de verwachting dat we er geen gebruik van maken. Dit moet niet als een zwaard van Damocles boven ieders hoofd blijven hangen.

Mocht de financiële situatie in 2020 toch nadeliger uitpakken dan nu verwacht, dan moet de financiële oplossing dan gevonden worden binnen de uitgangspunten in het coalitieakkoord en niet in de lastenverzwaring van inwoners, zoals nu verwoord in de begroting. Bovendien zijn we van mening dat als er in 2020 toch wederom een overschot is op de post bedrijfsvoering of om andere redenen structurele financiële ruimte ontstaat, die dan ten gunste moet komen van de prijsindexatie van de lasten inwoners.

Hiertoe hebben we samen met de coalitiepartijen een motie opgesteld.

Verder is in deze begroting opgenomen een financiële bijdrage vanuit de bezoeker. Dit vanuit de gedachte van het college dat indien er van de inwoners een bijdrage gevraagd wordt dit ook aan haar bezoekers gevraagd moet worden. Een lijn die de VVD kan volgen. Echter de branche-organisaties KopTop en KHN hebben met een brief duidelijk gemaakt dat zij denken dat de wijze waarop het college dit nu voornemens is, negatieve effecten zal hebben.

De branche geeft in haar brief eigenlijk aan dat zij vindt dat door onze huidige systematiek één type ondernemer met name belast wordt, de logiesverstrekken ondernemer, terwijl er juist veel dagtoeristen zijn.

Tevens geeft de branche in haar brief aan dat zij van mening is dat door onze huidige systematiek van hetzelfde bedrag voor elke type overnachting, bepaalde onderdelen van de logiesverstrekkers zwaarder getroffen worden.

En geeft de branche aan dat zij ook van mening is dat recreatie-ondernemers uit de rest van Steenwijkerland niet moeten "lijden" onder de drukte van toerisme in Giethoorn en maatregelen daar.

De VVD deelt de mening dat er aandacht moet zijn voor de systematiek en aanpak toeristbelasting, heeft hier bij de PPN ook al aandacht voor gevraagd, ook specifiek nog voor de forfaitarie systematiek en is dan ook mede-indiener van een motie die het college oproept samen met de branche te komen met een voorstel voor nieuwe heffingssystematiek met de door de branche benoemde aandachtspunten.

Al met al een aantal moeilijke en pijnlijke financiële afwegingen voor deze programmabegroting, maar wel om de goede dingen te kunnen doen voor Steenwijkerland: het ontwikkelen van een gunstig vestigingsklimaat in Steenwijkerland, een gemeente met voldoende banen voor haar inwoners, een gemeente met goede zorg en onderwijs voor haar inwoners en ook goede mogelijkheden tot recreëren en cultuur. Voor nu en in de toekomst.
Een Sterk Steenwijkerland.